

Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 6
657 40 Brno

odesláno na: podatelna@nssoud.cz

Ve Zlíně dne 3.1.2020

ŽALOBKYNĚ: obec **Veselíčko**,
se sídlem Veselíčko 68, PSČ 751 25
IČ 003 02 198
zastoupena JUDr. Radkem Židlíkem, advokátem
se sídlem tř. T. Bati 1560, 760 01 Zlín

ŽALOVANÝ: **Obvodní báňský úřad pro území krajů**
Moravskoslezského a Olomouckého
Veleslavínova 18
P.O.BOX 103
702 00 Ostrava

ZÚČASTNĚNÁ OSOBA: **KAMENOLOMY ČR s.r.o.**
sídlem Polanecká 849, 721 00 Ostrava – Svinov
zastoupena Mgr. Šárkou Gondekovou, advokátkou
se sídlem Dukelská 1236/25, 790 01 Jeseník

KASAČNÍ STÍŽNOST

- **proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27.11.2019 č.j. 22 A 56/2019 - 55**

1. Žalobkyni byl dne 23.12.2019 doručen rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „**Soud**“) ze dne 27.11.2019 č.j. 22 A 56/2019 – 55, v jehož výroku č.I Soud uložil žalovanému povinnost rozhodnout ve věci o určení neexistence práva těžit v dobývacím prostoru Veselíčko (dále jen „**Kamenolom**“) za vrstevnicí 350 m.n.m. v celé její délce, ve výroku č.II Soud ve zbytku žalobu zamítl, ve výroku č.III Soud nepřiznal účastníkům právo na náhradu nákladů řízení a ve výroku č.IV Soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení osobě zúčastněné (dále jen „**Rozsudek**“).
2. Žalobkyně tímto podává kasační stížnost proti Rozsudku, a to proti výroku č.II a proti výroku č.III, jež je na výroku č.II závislý. Žalobkyně tuto kasační stížnost podává z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky Soudem v předcházejícím řízení.

3. V kasační stížnosti napadeném výroku č.II Soud zamítl žalobní návrh žalobkyně, kterým se žalobkyně domáhala, aby soud žalovanému uložil povinnost rozhodnout ve věci nařízení zastavení provozu v Kamenolomu do doby schválení nového plánu sanace a rekultivace, jež bude odpovídat reálným potřebám. Toto své rozhodnutí Soud zdůvodnil v bodě 11. Rozsudku tak, že Soud nemůže uložit žalovanému konkrétní povinnost a dále v bodě 13. Rozsudku tak, že o tomto nároku nebylo zahájeno soudní řízení o Okresního soudu v Přerově.
4. V této souvislosti chce žalobkyně zdůraznit následující skutečnosti. Je nespornou skutečností, že v Kamenolomu probíhá těžba na základě plánu sanace a rekultivace zpracovaného v 02/2003 společností Báňský inženýring Olomouc, spol. s r.o. (dále jen „**Plán rekultivace**“). Dle Plánu rekultivace byly celkové náklady na sanaci a rekultivaci Kamenolomu vyčísleny na 4.500.000,- Kč (viz str. 11 Plánu rekultivace), přičemž dle Plánu rekultivace mají být pro rekultivaci Kamenolomu bezplatně použity přebytky zemních hmot z výstavby blízké dálnice D1. Je taktéž nespornou skutečností, že přebytky zemních hmot z výstavby dálnice D1 nebudou k sanaci a rekultivaci použity (dálnice již byla vybudována a v současné době je v provozu). Z toho lze nadevší pochybnost dovodit, že těžba v Kamenolomu probíhá na základě Plánu rekultivace, jež již není reálný a nemůže být naplněn. Dále lze z těchto skutečností dovodit, že finanční rezerva, jež je na základě Plánu rekultivace v průběhu těžby tvořena, neodpovídá potřebám sanace pozemků dotčených těžbou v Kamenolomu, když z ničeho nelze usuzovat, že by se cca 630 tis. kubíků zeminy mohlo v Kamenolomu ocitnout při provádění sanačních prací samovolně a bezplatně. Z toho je tedy nutno učinit závěr, že těžba v Kamenolomu probíhá v rozporu se zákonem stanovenými podmínkami (viz. § 31 odst. 6 horního zákona: „(6) K zajištění činností podle odstavce 5 je organizace povinna vytvářet rezervu finančních prostředků. Výše rezervy vytvářené na vrub nákladů musí odpovídat potřebám sanace pozemků dotčených dobýváním. Tyto rezervy jsou nákladem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.“). Taktéž je faktem, že těžba v Kamenolomu je negativním zásahem do životního prostředí a že je nutné činit kroky směřující k ochraně životního prostředí, včetně tvorby reálné finanční rezervy na sanaci pozemků dotčených těžbou.
5. Je taktéž pravdou, že je to právě žalovaný, v jehož kompetenci je zajištění zákonnosti těžby prováděné v Kamenolomu, přičemž musí dbát ochrany obecného zájmu včetně zájmu na ochranu životního prostředí. Pokud se žalovaný dozví o tom, že těžba neprobíhá v souladu se zákonem a navíc, pokud takto realizovaná těžba zasahuje do chráněného obecného zájmu, např. zájmu na ochranu životního prostředí, musí tento nesoulad řešit a zajistit nápravu. Je pravdou, že žalovaný není schopen donutit zúčastněnou osobu přijmout reálný plán sanace a rekultivace, aby dle něj mohla být vytvářena finanční rezerva odpovídající potřebám sanace pozemků dotčených těžbou. Na druhou stranu je ale pravdou, že žalovaný je oprávněn a v dané situaci povinen nařídit zúčastněné osobě odstranit nedostatky. Zároveň je žalovaný povinen do doby odstranění těchto nedostatků nařídit zastavení provozu v Kamenolomu, když těžbou v Kamenolomu bez tvorby reálné finanční rezervy je ohrožen zákonem chráněný obecný zájem na ochranu životního prostředí (viz § 41 odst. 1 písm. c) zákona o hornické činnosti: „(1) Při výkonu vrchního dozoru obvodní báňské úřady... c) nařizují odstranit zjištěné závady a nedostatky. K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu jsou též oprávněny nařizovat nezbytná opatření. Pokud zjistí závady, které zřejmě a bezprostředně ohrožují zákonem chráněný obecný zájem, zejména bezpečnost a ochranu zdraví při práci, bezpečnost provozu a technických zařízení, popřípadě majetku a které nelze ihned odstranit, nařizují v nezbytném rozsahu zastavení provozu organizace nebo jeho části, popřípadě jejích technických zařízení, až do odstranění závad;“).

6. I když žalobkyně není ze zákona nadána pravomocí učinit u žalovaného návrh na zastavení provozu v Kamenolomu, který by způsobil zahájení řízení o zastavení provozu v Kamenolomu, je žalovaný povinen k tomuto kroku přistoupit z úřední povinnosti, jakmile se dozví o skutečnostech nasvědčujících tomu, že těžba v Kamenolomu neprobíhá v souladu se zákonem a že tímto způsobem je dotčen zájem na ochranu životního prostředí. Žalovaný však tuto svoji povinnost dlouhodobě neplní a je v této věci soustavně nečinný. Tato nečinnost žalovaného způsobuje trvalý zásah do obecného zájmu na ochranu životního prostředí. Žalovaný se tak dopouští nečinnosti dle § 80 odst. 2 správního řádu, když do 30-ti dnů ode dne, kdy se dozvěděl, že k sanaci Kamenolomu nebudou použity přebytky zemních hmot z výstavby dálnice D1, nezahájil z moci úřední řízení vedoucí k odstranění závady spočívající v nereálnosti Plánu rekultivace, a když nenařídil zastavení provozu Kamenolomu do doby přijetí reálného plánu sanace a rekultivace (viz § 80 odst. 2 správního řádu: „(2) *Opatření proti nečinnosti učiní nadřízený správní orgán i tehdy, nezahájí-li příslušný správní orgán řízení ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení z moci úřední.*“).
7. Žalobkyně sice nemůže zahájit řízení o odstranění závad v Kamenolomu včetně řízení o zastavení provozu v Kamenolomu do doby jejich odstranění, nicméně je oprávněna na závady upozornit a dát k zahájení řízení podnět. To žalovaná opakovaně učinila, ať již podáním žaloby k Okresnímu soudu v Přerově či urgencemi o řešení tohoto nezákonného stavu učiněnými směrem k žalovanému či jeho nadřízenému orgánu. Žádný z těchto podnětů se však nesetkal s jakoukoli pozitivní reakcí. Žalovaný ani jeho nadřízený orgán nepochybnili nereálnost Plánu sanace, ale ani nečiní kroky vedoucí ke zjednání nápravy.
8. Žalobkyně je územně samosprávným celkem a její povinností a oprávněním je pečovat o všestranný rozvoj svého území, o potřeby svých občanů a o ochrana veřejného zájmu, kterým je nepochybně taktéž ochrana životního prostředí na území obce (viz § 1 zákona o obcích: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ a § 2 odst. 2 zákona o obcích: „(2) *Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“). Žalobkyně je tak nadána oprávněním dbát o ochranu životního prostředí na svém území.
V této souvislosti si žalobkyně dovolí zmínit ústavně zaručená práva na životní prostředí (viz čl. 35 odst. 1 LZPS: „(1) *Každý má právo na příznivé životní prostředí.*“) a na soudní ochranu (viz čl. 31 odst. 1 LZPS: „(1) *Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.*“).
9. Žalobkyně vyčerpala veškeré své možnosti, jak přimět žalovaného, aby plnil své zákonné povinnosti a zasadil se o nápravu nezákonnosti těžby v Kamenolomu, jež zásadním způsobem zasahuje do ochrany životního prostředí. V současné době nemá žalobkyně jinou možnost, jak dosáhnout ochrany životního prostředí na svém území, než se domáhat ochrany před nečinností žalovaného právě podanou žalobou dle § 79 soudního řádu správního.
10. Pokud Soud seznal, že není oprávněn uložit žalovanému povinnost vydat rozhodnutí s konkrétním obsahem, měl Soud žalovanému uložit povinnost rozhodnout o nařízení odstranění závady spočívající v nereálném Plánu rekultivace a o nařízení zastavení provozu v Kamenolomu do doby odstranění vadného stavu. Soud takto měl rozhodnout, i když se žalobkyně domáhala uložení povinnosti vydat rozhodnutí s konkrétním obsahem. Ostatně stejným způsobem Soud postupoval v případě výroku č.I Rozsudku, ve kterém žalovanému uložil povinnost rozhodnout o neexistence práva těžit za vrstevnicí 350

m.n.m., přestože se žalobkyně domáhala, aby Soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí s konkrétním obsahem, tedy ve kterém žalovaný určí neexistenci tohoto práva. Z obsahu žaloby a stejně tak z připojeného správního spisu je zřejmé, že žalobkyně brojí proti nečinnosti žalovaného spočívající v tom, že nenařídil odstranění závad v Kamenolomu ani zastavení provozu do doby jejich odstranění.

11. Zamítnutím žalobního bodu, ve kterém se žalovaná domáhala ochrany proti nečinnosti žalovaného v souvislosti se zajištěním odstranění závad v Kamenolomu spočívajících v provádění těžby bez reálného plánu sanace a rekultivace, na základě kterého by byly tvořeny finanční rezervy odpovídající potřebám sanace pozemků dotčených těžbou, bylo fakticky popřeno právo žalobkyně na soudní ochranu a na příznivé životní prostředí.
12. S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil výrok č.II a výrok č.III Rozsudku a aby v těchto bodech vrátil věc zpět Soudu k dalšímu řízení.

obec Veselíčko
v.z. JUDr. Radek Židlík, advokát